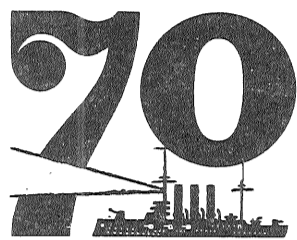

VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJĒTIES!

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJA PREIĻU RAJONA KOMITEJA UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOME LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta Nr. 37 (5576) Ceturtdien, 1987. gada 26. martā Maksā 3 kap.

Sagaidot Lielā Oktobra gadadienu

Avangardā — komunisti

Rajona sadzīves pakalpojumu kombināta kolektīvs
apņēmis ar teicamu darbu sagaidīt Lielā Oktobra jubileju.
Paraugu pārējiem rāda kombināta komunisti.

Sociālistiskā sacensība, kas veltīta Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 70. gadadienas cienīgai sagaidīšanai, guvusi jaunu spēku un vērienu arī mūsu rajonā. So dzīvinošo impulsu strādnieku, kolhoznieku, inženiertehnisko darbinieku un kalpotāju vidū notiekošajai sacensībai devis PSKP CK Aicinājums padomju tautai. Šodien pastāstīsim, kā šo mūsu valsts dzīvē ieviejamot notikumu gatavošanas sadarbības rajona sadzīves pakalpojumu kombināta darba kolektīvi. Pirmām kārtām jārunā par sociālistiskajām saistībām. Pirms apstiprināšanas tās tikušas nopietni apsvērtas un apspriestas ikvienā darba kolektīvā. Pēc tam tās argumentēti aizstāvējuši kolektīvu pilnvarotie pārstāvji. Tas lieku reizi pārliecinoši pierāda, ka plānotie uzdevumi ir pilnīgi reāli. Sociālistiskās saistības koncentrēti un precīzi atspoguļo visu kombināta darba kolektīvu iekšējās rezerves un iespējas, kas ļauj paaugstināt iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu kvalitāti un paplašināt to apjomus, kā arī panākt tautsaimnieciskos resursu lielāku ekonomiju.

Piemēram, lauku kompleksu punktu kolektīvi apņēmušies izpildīt sadzīves pakalpojumu realizācijas vienpadsmit mēnešu plānu līdz šī gada 7. novembrim, bet līdz 22. decembrim tikt galā — gada plānu, nodrošinot lauku iedzīvotājiem sniegto sadzīves pakalpojumu realizācijas apjoma augumu par 8,5 procentiem salīdzinājumā ar 1986. gadu. Minēto vidējo pieaugumu iecerēts pārsniegt, vairāk pievērsties tādiem sadzīves pakalpojumu veidiem kā sadzīves tehnikas remonts un trikotāžas izstrādājumu labošana.

Rajona sadzīves pakalpojumu kombināta autotransporta dienests, no kura nevainojamā darba daudzējādā ziņā ir atkarīga lauku iedzīvotājiem sniegto sadzīves pakalpojumu realizācijas plāna izpilde, apņēmis nodrošināt automašīnu savlaicīgu iziešanu reisos, visīsākajā laikā veicot arī transporta profilaktisko remontu un tehnisko apkopi. Bez tam autovadītāji devuši soliņumu divas dienas strādāt, izmantojot tikai ietaupītos degvielas krājumus.

Līvānu apavu remontdarbības strādnieki apņēmušies izpildīt 10,5 mēnešu plānu līdz Lielā Oktobra jubilejai, bet gada plā-

nu — līdz 24. decembrim. Līdztekus tam viņi iecerējuši paaugstināt iedzīvotāju apkalpošanas kultūras līmeni un uzsākt četru jaunu veidu modeļu apavu izgatavošanu.

Balstoties uz pasākumu kompleksu, kurš izstrādāts, lai samazinātu ražošanas izdevumus, vilnas pārstrādes ceha kolektīvs uzmēmis šādas saistības: pazeimināt produkcijas pašizmaksas par 0,5 procentiem, maksimāli izmantojot ražošanas jaudas un pilnīgojot darba organizācijas brigādes formu; panākt katrā strādnieka izstrādes palielināšanos par pieciem procentiem salīdzinājumā ar pagājušo gadu. Bez tam iecerēts sniegt iedzīvotājiem jaunu veidu pakalpojumus, tai skaitā uzsākt krāsotās dzijas izlaidi.

Mēbeļu ceha strādnieki nolēmuši panākt ievērojamu ekonomisko efektu, ieviešot pirmrindas tehniku un realizējot dzīvē darba zinātniskās organizācijas plānus un racionalizatoru priekšlikumus. Viņu konkrētās ieceres — salīdzinājumā ar pagājušo gadu palielināt katrā strādnieka izstrādi par 1,5 — 2 procentiem, divas dienas strādāt, izmantojot iekonomēto degvielu un materiālus, apgūt četru jaunu veidu mēbeļu izgatavošanu.

Preiļu sadzīves pakalpojumu nama kolektīvs apņēmis īstenot desmit mēnešu programmu sešas dienas pirms noteiktā termiņa, bet gada plānu izpildīt līdz 28. decembrim. Šajā laikā paredzēts ieviest brigādes darba formu, iesaistot 80 procentus strādājošo, paaugstināt pakalpojumu kvalitāti un palielināt to apjomus, pilnībā pāriet uz līgumsaistību darba formu fotoateljē, frizētavā un apavu remontdarbnīcā, nodrošināt frizieru pakalpojumus izbraukumos.

Rajona sadzīves pakalpojumu kombināta darba kolektīvi devuši soliņumu šajā gadā ne mazāk kā četras dienas strādāt sociālajos, kultūras un sadzīves objektos, kā arī palīdzēt rajona saimniecībām pavasara lauku darbos.

Vārdu un darbu vienotība. Tā ir lakoniska, taču ļoti nozīmīga un vispārpieņemta formula, ar kuru var raksturot rajona sadzīves pakalpojumu kombināta kolektīvu darba ikdienu. Aizvadītajā gadā izcīnījuši godpilno trešo vietu republikāniskajā savas nozares sociālistiskajā sacensībā, rajona sadzīves pakalpojumu

kombināta strādnieki nekādā ziņā negrib samierināties ar sasniegto. Taču ceļš uz jauniem panākumiem nav viegls. Un tomēr — sevišķa vērtība mūsu acīs ir tieši tiem panākumiem, kuri gūti, pārvarot lielas grūtības. Lai dzīvē īstenotu visas ieceres, jābūt vēl prasīgākiem, neatlaidīgākiem un principiālākiem. Jāaudzina raksturs un spēja būt pašizlīdzīgiem.

Sajā sakarībā labus vārdus gribas teikt par sadzīves pakalpojumu kombināta labāko strādnieku komunistu R. Nagli. Viņa strādā par meistaru Līvānu ķīmiskajā tīrītavā un veļas mazgātavā. R. Nagle atdod darbam sevi visu. Un vienmēr viņa ir tur, kur strādāt visgrūtāk. Arī cilvēki to ir pamanījuši un nem no viņas paraugu. To pašu var teikt arī par vilnas pārstrādes ceha strādnieku PSKP biedru kandidātu J. Gedzunu. Katru darbam atvēlētā laika minūti viņš izmanto lietderīgi, ar atdevi.

Līdzīgi varam izsacīties arī par daudziem citiem kombināta komunistiem. Sociālistiskajā sacensībā, kas organizēta par godu Lielā Oktobra 70. gadadienai, viņi ieņem vadošo vietu.

PSKP CK Aicinājumā padomju tautai teikts, ka pārkārtošanās darbā vajadzīgi cilvēki, kas nav vienaldzīgi, kas prot būt prasīgi, kas ir neiecietīgi pret bezsaimnieciskumu un birokrātismu.

To labi apzinoties, Līvānu sadzīves pakalpojumu nama strādnieces mēneša sākumā par meistari ievēlēja partijas biedru kandidāti L. Augustāni, kurai piemīt tās retās spējas, kas nepieciešamas mūsdienīgam vadītājam. Šī ievēlēšana notika pēc pašu strādnieču ierosinājuma, nevis tika uzspiesta «no augšas». Jo tieši darba biedrenes taču vislabāk iepazīnušas L. Augustāni un uzticas viņai.

Sadzīves pakalpojumu kombināta administrācija pieņēmusi zināšanai šo vienbalsīgo lēmumu un izdevusi pavēli par L. Augustānes iecelšanu darbā par Līvānu sadzīves pakalpojumu nama meistari.

Šis piemērs ne vien uzskatāmi pierāda tautas pašpārvaldes pieaugošu lomu, bet arī liecina, cik ļoti nozīmīga pašreiz ir šī atjaunotnes gaisotne, kas valda sadzīves pakalpojumu kombināta darba kolektīvos.

J. SONDORS

Skolu dzīve

Atbalstām rožupiešu aicinājumu

Bērni visā pasaulē grib mieru. Nevien negrib, lai atkārtotos kara briesmas, bēdas un nelaišas. Pagājušajā mācību gadā 30 mūsu skolas skolēni bija ekskursijā Ļeņingradā, kur apmeklēja vienu no svētākajām pilsētas vietām — Piskarevas kapsētu — blokādē bojā gājušo iedzīvotāju un Ļeņingradas frontē kritušo padomju karavīru masveida apbedīšanas vietu. Šeit apglabāti apmēram 470 tūkstoši cilvēki. Bijām muzejā, kur glabājas

pieleraksti un fotohronika par pilsētas aizstāvēšanas un blokādes laiku. Neizdzēšamu iespaidu uz mums atstāja Taņas Savičevas dienasgrāmata, kurā viņa aprakstīja, kā viens pēc otra bada nāvē mirst viņas vecāki, vecākie brāļi un māsas. Pēdējā lappusītē uzrakstīts: «Palikusi Taņa viena». Arī mēs vēlamies dot savu ieguldījumu Taņas un visu karā bojā gājušo bērnu piemināšanai. Piektdien, 20. martā, Galēnu astoņgadīgās skolas

skolēnu kolektīvs iepazīnās ar Rožupes pionieru aicinājumu vākt līdzekļus piemiņai «Bērni — kara upuri» būvei. Mēs nolēmām līdzekļus, ko ieguvām, strādājot M. Gorkija kolhoza putnu fermā, pārskaitīt šajā fondā.

A. VULĀNE,

Galēnu astoņgadīgās skolas komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāre

ŠODIEN NUMURĀ:

- Darbs padomēs — par deputātes M. Volkovas ikdienā.
- 2. lappuse. «Gaidot... debesu brīnumus» — turpinām sarunu par maizes kvalitātes uzlabošanu.
- 2. lappuse. Viesojamies Preiļu bērnu mūzikas skolā.
- 3. lappuse. No cikla «Atturība — dzīves norma».
- 3. lappuse. Mākslas dienas gaidot.
- 4. lappuse.

Līderi

Pagājušā gada uzdevumus sekmīgi izpildīja Preiļu centrālās krājiskas kolektīvs. Apmierina arī šī gada pirmo divu mēnešu darba rezultāti. Par 169 procentiem izpildīts plāns iedzīvotāju naudas līdzekļu piesaistīšanā noguldījums, bet 1982. gada aizņēmuma realizācijas plāns — par 103 procentiem.

Labi strādājusi krājiskas operāciju daļa. Kopš pagājušā gada maija nelielais kolektīvs (6 cilvēki) pārgāja uz darba organizācijas un samakas brigādes formu. Līdz ar to pieauga ieinteresētība kopējos rezultātos, uzlabojās iedzīvotāju apkalpošanas kultūra.

Strādāt akurāti un precīzi, pareizi izpildīt jebkuru operāciju — tāds ir katrā krājiskas darbinieka uzdevums. Protams, vajadzīga arī prasme orientēties daudzajās instrukcijās, jābūt iejūtīgam pret apmeklētājiem.

Lūk, visas šīs īpašības pilnībā piemīt vecākajai kontrolierei Tatjanai Serovai. Uz krājikas Taņa atnāca 1983. gadā, ātri apguva kontroliera pienākumus. Viņa ir precīza, zīgla, un visus apmeklētājus cenšas apkalpot tā, lai viņi aizietu apmierināti ar krājiskas pakalpojumiem.

Z. RUČA,
Preiļu centrālās krājiskas
vadītāja vietniece
ATTELĀ: T. Serova.
J. SILICKA foto

Agrofirmā viesi no Maskavas

Pārkārtojumi lauksaimniecībā, kas tiek veikti mūsu republikā, ieinteresējuši Maskavas žurnālistus. Partijas CK žurnāla «Komunist» redakcijas locekļi apmeklēja agrofirmu «Adaži» Rīgas rajonā, PSKP XXV kongresa vārdā nosaukto agrofirmu Jēkabpils rajonā, ieradās arī Riebiņos. Žurnāla «Komunist» redakciju pārstāvēja atbildīgais sekretārs Boriss Arhipovs un vēstulu un masu darba nodaļas redaktore Svetlana Jermalika, kura nodarbojas ar cilvēka faktora problēmām. Žurnālistu un saimniecības vadītāju, speciālistu saruna pie «Apalā gaida» notika brīvā un nepiespiestā noskaņojumā. Atbraucējus interesēja problēmas, kas radušās, izveidojot agrofirmu, kolhoza saimnieciskie pasākumi pēdējo piecgāžu laikā, izstrādātās un ieviestās zinātniski pamatotas saimnieciskās sistēmas efektivitāte, sadarbība ar republikas zinātniski pētnieciskajām iestādēm.

Noslēgumā žurnālisti iepazīnās ar šķirnes zirgu novietni, lopkopības lielfermu «Progress», Preiļu siera rūpnīcu.

A. MEZMALIS

SKOLENU PAVASARA BRĪVDIENĀS

Ierosmes jaunam cēlienam

Skolās sākušās marta brīvdienas. Galvenais pasākums tajās — skolotāju konference «Mācību stunda mūsdienā skolā». Tajā notiks arī vispārīgāko vidusskolas jaunā projekta apspriešana, delegātu izvirzīšana uz republikas V skolotāju kongresu.

Vissavienības bērnu un jaunatnes mūzikas nedēļas ietvaros rajonā viesosies Krievijas PFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks un Burjatijas APSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks A. Fļarkovskis un igauņu komponists R. Espere. Kopā ar komponistiem atbrauks Kirgīzijas PSR Frunzes skolēnu ansamblis. Viesiem paredzēta plaša programma: trīs koncerti Līvānos un Aglonā skolēniem, sabiedrībai, Preiļos — skolotāju konferencē. Koncerta norisi komentēs muzikologe B. Briede. Piedalīsies arī mūsu skolu kori un ansambļi.

Brīvdienās paredzēti vairāki semināri pa grupām: direktoriem, pavāriem un atbildīgajiem par ēdināšanu, atbildīgajiem par atpūtas darbu, bibliotekāriem. Gatavojoties republikas skolotāju

koru salidojumam, kurš jūlijā notiks Alūksnē, turpināsies rajona skolotāju kora mēģinājumi.

Atsevišķām skolotāju grupām turpināsies darbs savas kvalifikācijas celšanā — fiziskiem un vēsturniekiem — Jēkabpilī, meitenju darbācības, tūrisma, sešgadīgo bērnu skolotājiem — Rīgā. Paredzēti semināri ražošanas brigāžu vadītājiem, LOTOS vienību komandieri, notiks skolu komjaunatnes pirmorganizāciju sekretāru un atsevišķu komitejas locekļu apmācība.

Izlaiduma klašu audzēkņi piedalīsies atvērto durvju dienās augstskolās, vairāku skolu skolēni brauks ekskursijās, paredzēts konkurss jaunajam slaucējam, bet 30 skolēni aizstāvēs rajona godu republikas mācību priekšmetu olimpiādēs. Līvānu 1. vidusskolā ielānāta interesanta tikšanās ar skolēniem no Maskavas apgabala.

Brīvdienā pēdējā diena atvēlētā skolu vadošo darbinieku spartakiādei, kura notiks Preiļu 2. vidusskolā.

M. VITOLA

VEĻĒTAJU ZINĀSANAI

Latvijas PSR Augstākās Padomes deputāte AGNIJA IVA-NOVA (Preiļu 259. vēlēšanu šī gada 27. martā no pulksten 15.00 līdz 17.00 Preiļu pilsētas izpildkomitejā).

Padomju celtniecība: pa pārkārtošanās ceļu

Kad aktīvs nav vienaldzīgs

Pārkārtošanās Tautas deputātu padomju darbā šodien uztrauc daudzus (varbūt pat visus) mūsu rajona iedzīvotājus. «Mēs — savas zemes saimnieki» — tā vēstulē redakcijai raksta Riebiņu ciema Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs Ivans Staričenko. Viņš piebilst, ka atsevišķu cilvēku vienaldzīgās, negodīgās attieksmes dēļ šie brīnišķīgie, patiesie vārdi nereti iegūst tikai skanīgas frāzes nozīmi. Lai tas tā nebūtu, deputāti tiek aicināti kļūt aktīvākiem, iesaistīt savā darbībā arī valsts iestādes, sabiedriskās organizācijas, saimnieciskos vadītājus. So praktisko centienu mērķis ir viens — palīdzēt cilvēkiem dzīvot labāk, dzīvot tā, lai viņi patiešām varētu justies savā zemē kā īsti saimnieki. Tas šodien ir pats galvenais.

Sarunājoties ar vēlētājiem, kopā ar saviem kolēģiem veicot sabiedriskos pienākumus Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomē, šādu domu izsaka arī Marija Volkova — nemiernieks, radošs cilvēks, kam rūp kopējās lietas galatīkums. Sarunā ar Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētāju M. Agurjanovu es uzzināju, ka Marija Volkova vada tautas izglītības, kultūras un sporta pastāvīgo komisiju, daudz dara, lai pārkārtotu deputātu darbu.

Ilgo gadu laikā, kurus M. Volkova aizvadījusi, aktīvi piedaloties sabiedriskajā darbībā, uzkrāta bagātīga pieredze. Pienākumu veikšanā palīdz arī tas, ka viņa labi iepazīst Preiļu novadu un tā cilvēkus. Pati šeit dzimusi un augusi, gājusi skolā, kļuvusi par komjaunieci, vēlāk — par partijas biedru. Savulaik M. Volkova bijusi komjaunatnes rajona komitejas skolu nodaļas vadītāja, arī otrā sekretāre. Nu jau vairāk nekā piecpadsmit gadus viņa ir rajona tautas izglītības nodaļas darbiniece, kopš 1974. gada — tās metodiskā kabineta vadītāja.

Pēdējā laikā, sekojot M. Volkovas iniciatīvai, Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes tautas izglītības, kultūras un sporta pastāvīgās komisijas deputāti apsprieduši daudz pašu svarīgāko un aktuālāko jautājumu un parādījuši šajā darbā lielu precizitāti un lietiskumu.

Piemēram, ar Preiļu pilsētas izpildkomitejas nepilngadīgo lie-

tu sabiedriskās inspekcijas priekšsēdētājas V. Akmanes palīdzību deputāti iepazīnušies ar visām rajona centrā esošajām ne-labvēlīgajām ģimenēm un uzņēmumiem tās kontrolēt. Komisija pieņēmusi par likumu regulāri organizēt reidus, pārbaudes, risināt profilaktiskas sarunas. Deputātu kontrolē — tie tirdzniecības punkti, kur pārdošanā ir spirtotie dzērieni.

Viņi pārbauda arī, ko dara darba kolektīvi, lai pāraudzinātu atsevišķus vecākus un viņu grūti audzināmos bērnus. Pateicoties deputātu iniciatīvai, darba kolektīvos savulaik tikusi izskatīta dažu vecāku (Gavares, Malika, Deņisovu) necienīgā uzvedība. Pie atbildības saukts arī pilsonis Jevstignejevs, kurš cietsirdīgi izturējies pret mazgadīgiem bērniem. Brīdinātas vairākas sievietes, kuras nav iesaistījušas sabiedriski derīgā darbībā. Viņām izteikts priekšlikums iekārtoties darbā. Tos, kuri nevēlas nodarboties ar savu bērnu audzināšanu, reizēm ir nācies sodīt arī bargāk. Piemēram, V. Vuškāne un S. Kovaļenko atņemtas vecāku tiesības. Viņu bērnus nācās ievietot bērnu namā. Kaut arī tagad bērni palikuši bez māte, jāatzīst, ka dzīves apstākļi viņiem kļuvuši daudz labāki.

Pastāvīgās komisijas deputāti pratuši iedibināt kārtību J. Pudāna ģimenē, kur tika piekopts amorāls, antisabiedriski dzīvesveids. Pēdējā laikā deputāti ir sastādījuši precīzu to vecāku sarakstu, kuri nenodarbojas ar savu bērnu audzināšanu, pārmērīgi lieto alkoholisko dzērienus un piekopj nepareizu dzīvesveidu.

Lai nostiprinātu saikni starp skolām, pirmsskolas bērnu iestādēm un šefības bāzes uzņēmumiem un organizācijām, M. Volkovas vadībā daudz dara Janīna Eiduka, Inna Stepanova, Eleonora Bleive un citi deputāti.

Sarunājoties ar šī raksta autoru, M. Volkova darīja zināmu pirmām kārtām to, kas šajā jomā jau īstenots. Devīto un desmito klašu audzēkņi pašlaik iziet ražošanas praksi starpskolu mācību un ražošanas kombinātā. Taču apmācīt audzēkņus profesionālajām iemaņām aicināti arī paši uzņēmumi. Piemēram, Preiļu trikotāžas fabrikā iekārtots ražošanas iecirknis, kur šuvējas profe-

siju apgūst vidusskolu audzēknes. Šādas apmācības notiek arī sadzīves pakalpojumu kombinātā, «Lauktechnikas» rajona apvienībā, starpkolhozu celtniecības organizācijā. Marija Volkova atzīst, ka bāzes uzņēmumi tomēr nevelta šim darbam pietiekamu uzmanību, nenodrošina ar labu materiālo bāzi. Tautas izglītības, kultūras un sporta pastāvīgās komisijas deputātu izteiktie priekšlikumi guvuši atspoguļojumu attiecīgajā pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas lēmumā.

Preiļu pilsētas skolu direktoriem rekomendēts korigēt līgumus ar bāzes uzņēmumiem, lai viena divu gadu laikā radītu labu materiāli tehnisko bāzi skolēnu darbuzināšanai un iekārtotu darba vietas nepieciešamajā daudzumā.

Jā, šie uzdevumi kļuvuši par pastāvīgās komisijas deputātu un tās priekšsēdētājas M. Volkovas dzīves un darba sastāvdaļu. Pilnīgi atrisināt tos šodien iespējams, tikai balstoties uz visas deputātu darbības pārkārtošanos. Šis problēmas pozitīvi atrisināt cenšas arī deputāte Marija Volkova.

B. ZERNOVS

ATĒLĀ: Marija Volkova.

J. SILICKA foto

Sadzīves pakalpojumu kooperatīvs nodibināts

Sestdien rajona sadzīves pakalpojumu kombinātā pulcējās ļaudis, kurus interesēja sadzīves pakalpojumu kooperatīva izveidošana. Ar nolikumu par tā darbības principiem klātesošos detalizēti iepazīstināja rajona sadzīves pakalpojumu kombināta direktors V. Veļeckis.

Par iespējām no darba brīvajā laikā sniegt iedzīvotājiem sadzīves pakalpojumus interesējās daudzi. Par to liecina neskaitāmie telefona zvani un konkrētie jautājumi no interesentu puses. Kādus pakalpojumu veidus varēs sniegt savas darbības sākumā jaunais kooperatīvs? Pagaidām tie būs mašīnrakstīšanas darbi, sadzīves elektroplederumu remonts, dažādu metālizstrādājumu

izgatavošana, galdniekdarbi, kapu pieminekļu un to apmaļu izgatavošana, kā arī vēl daži citi līdzīga rakstura pakalpojumi. Par tiem mēs tuvāk informēsim, kad kooperatīvs būs sevi juridiski pieteicis.

Uz šodien mēs varam teikt, ka sadzīves pakalpojumu kooperatīvs ir nodibināts. Par tā priekšsēdētāju kooperatīva locekli vienprātīgi ievēlēja Anatoliju Koļesņikovu. Viņš tad arī sīkāk informēs par iestāšanos kooperatīvā (telefons — 21342). Atgādinām, ka tā rūpju lokā var būt tādi nepieciešami pakalpojumi, kurus pagaidām nevelc sadzīves pakalpojumu kombināts.

V. RADIS

Komentētāja piezīmes

Pavasara rūpes

Pavasara atmodinātā ūdens čalošanai vajadzētu allaž iepriecināt cilvēkus. Taču palu ūdeņu straujš pļūdums daudzās vietās izraisa dažādas nelaimes. Ar katru gadu kļūst arvien grūtāk tos savaldīt. Izrādās, ka būtība mēķējama ne jau tikai sniega daudzumā un tā kušanas raksturā. PSRS Valsts agrārūnieciskās komisijas speciālisti un zinātnieki mums nosauca vairākus cēloņus, kas pamudinājuši labo dabu pārvērsties draudīgā stihijā. Būtība ir šāda: ir izjaukts zemes, mežu, pļavu un ūdens ekoloģiskais līdzsvars.

Augsnes sablīvētība, kas radusies, to apstrādājot ar agrārām mašīnām, tagad ir vairākas reizes lielāka par kādreizējo. Rezultātā sārukušas valgmes uzņemšanas spējas: krietna daļa ūdens, kas agrāk saglabājās, iesūkdams zemes dziļēs, tagad ātri aizplūst no tūriem. No viena hektāra pavasarī tiek aiznestas 100 tonnas smalkzemes. Tādējādi tagad kūst ne vien sniegs, bet arī tūrumu auglība: nereti ar pavasara ūdeņiem tiek aizskalots vairāk labuma, nekā pēc tam iestrādā ar mēslojumu.

Sis kompensētais zaudējums it kā atriebjas pats sev. Pavasara ūdeņi nepielūdzami izskalo arvien jaunas un jaunas gravas: vienā pavasarī — tūkstošiem ki-

lometru garumā. Palu ūdeņu ceļā pazūd meži vai pļavas, un smalkzemes aizplūšana pastiprinās, reizēm tā kļūst līdzīga dambja uzskalošanai — aizšķērso upi vai izstumj to no vecās gultnes. Ūdens iziet no krastiem neparedzētās, visnegaidītākajās vietās.

Būtu labi, ja tas netraktu paliktu mierīgs par prieku zemi kopim līdz pavasara beigām, 1. vasarai. Bet kur gan tam palikt? Tūrumi to neuzņem, jo ir sablīvēti, pļavas — uzartas, meži un krūmāji — gar krastiem izretināti vai to vispār nav. So nopietno ekoloģisko pārmaiņu dēļ valgmes zudumi ir ārkārtīgi lieli. No tūriem aizplūst vismaz 60 procenti (bet daudzos rajonos arī vairāk) ziemas nokrišņu. Stepju joslā, nedodot nekādu labumu zemkopībai, vēltīgi iet zudumā tādus ūdens daudzums, kas līdzinās Volgas gada noteceli.

Iespējams, ka ar pateikto ir par maz. Mēs tikai ieizmējam problēmu. Speciālistus un, protams, arī autoru interesē lasītāju domas par šo problēmu. Ko jūs domājat par šā gada palu ūdeņiem savā dzimtajā pusē, rajonā? Atrakstiet mums uz Maskavu, TASS redakcijai.

D. SMIRNOVS,

TASS komentētājs

Vēstule ar komentāru

Gaidot... debesu brīnumus

«Jums raksta Aglonas maizes ceptuves strādnieki. Rakstīt šo vēstuli mūs pamudināja daudzie saspējušie sociālās dabas un ražošanas jautājumi, kuru risināšanu administrācija ir atstājusi pilnīgā novārtā. Vispirms minēsim šādu faktu: jau daudzus gadus pēc kārtas mums neizsniedz ēdības. Uz mūsu lūgumu administrācija katreiz atbild vienu un to pašu: «Bāzē čību nav». Vai pa visu šo laiku tās bāzē tiešām ne reizi nav parādījušas? Kaut kad taču «bāzē» tādām jābūt. Laiku pa laikam mums izsniedz ķitelus, taču par to mazgāšanu jārupējās mums pašiem. Mazgājam arī — gan tad, kad veļas mazgājamā mašina bija izgājuši no ierindas, gan tagad, kad beidzot atvesta jauna. Domājam, jūs piekritīsit, ka kvēpos un putekļos samelnējušos halātus izmazgāt nemaz nav tik vienkārši. Bet kvēpi un putekļi telpās uzkrājas tādēļ, ka līdz pat šim laikam te nav ierīkotas ventilācijas izvadcaurules. Mūs mierina vienīgi ar solījumiem.

Uztrauc arī vēl šāda problēma: izpelna ir visai maza. Un — cik gan mēs varam nopelnīt, ja slodze mainās laikā nav pilnīga? Katlu mājā slikti deg sniegā pievilgušais kurināmais, un nav iespējams panākt, lai krāsnis būtu vajadzīgā

→ Kas neapmierina Aglonas maizes ceptuves strādniekus?

→ Neskaidrības rada atbildīgo amatpersonu vienaldzība un pasivitāte.

→ Trūkumu novēršanā sava ieguldījums jādod arī kolektīvam.

apmēros kā līdz šim, ja ar 1987. gada 1. janvāri stājies spēkā likums par algu paaugstināšanu tiem cilvēkiem, kuri strādā maizes cepšanas rūpniecībā. Mums algas joprojām aprēķina pēc vecajiem izcenojumiem.

Un pēdējais. Viesojoties citos maizes cepšanas kombinātos, mūs pārsteidz ražošanas kultūras augstais līmenis un ieuīgā, gādīgā attieksme pret cilvēkiem. Arī izpelņa viņiem ir laba. Vismaz ievērojami lielāka nekā mums. Vai mēs esam sliktāki?»

Sādu sarūgtinājuma pilnu vēstuli mums atsūtījuši Aglonas maizes ceptuves strādnieki. Fakti ansūdzēja, tāpēc tika nolemts sarīkot šajā darba kolektīvā savdabīgu «Atklātās vēstules stundu». Tajā piedalījās partijas rajona komitejas nodaļas vadītājs R. Vaiņods, rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks J. Kokars, tautas kontroles rajona komitejas priekšsēdētājs M. Lomakins, Aglonas ciema padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs A. Bekis. kā arī rajona patērētāju biedrības, laikraksta «Lenina Karogs» redakcijas un maizes kombināta pārstāvi, tai skaitā arī kombināta direktors J. Zvaigzne.

Kas tika noskaidrots? Pirmām kārtām tas, ka rakstīt šo kolektīvo vēstuli un uzdot virkni jautājumu tiešām pamudinājuši atbildīgo amatpersonu vienaldzība. Taču godīgi jāatzīst, ka reizēm vienaldzīgi bijuši arī paši ierindas strādnieki.

Vispirms parunāsim par Preiļu rajona patērētāju biedrības maizes kombināta vadības, kā arī pašas Aglonas maizes ceptuves administrācijas vienaldzību un pasivitāti. Piemēram, radies vesels komplekss jautājumu, kuri saistīti ar darba samaksu. Ceptuves strādnieki ir tiesīgi prasīt, lai grāmatveži pamatotu visas izdarītās piemaksas un atvilkumus. Izskaidrojusi šīs klūmes iemeslus, maizes kombināta galvenā grāmatveža vietniece L. Ovečkina izteica apgalvojumu, ka šis jautājums tiks atrisināts nekad.

Noskaidrots arī jautājums par darba algu paaugstināšanu maizes rūpniecības strādniekiem. Izrādījās, ka uzņēmuma ekonomisti savlaicīgi neizskaidroja cilvēkiem, ka tarifkācijas likumu nevēlēja notiks tikai pēc tarifkācijas. Pašlaik atestācijas darbi jau pabeigti, cilvēki jau saņēmuši piemaksas par darbu algas. Saņemti arī pagaidām neizmaksātās summas par 1987. gada janvāri un februāri. Galvenais gan ir kas cits — par labu algu labi arī jāstrādā. Taču pagaidām kolektīvs vēl neprot strādāt bez aizkeršanās. Ceptuves darbinieki — tās vecākais meistars J. Tarvids, tehnoloģe A. Mīšāne, inženieris mehāniķis S. Andriņš un citi speciālisti nav parādījuši pietiekamu neatlaidību, izskauzot esošos trūkumus un vērsoties pret darba kavētājiem, slinkiem un dzērājiem.

«Atklātās vēstules stundā» nolēma, ka ceptuves administrācija tuvākajā laikā atrisinās sekojošus jautājumus: radis iespēju izmērīt ievai paredzētā ūdens temperatūru; noregulēs tukšās taras piegādi ceptuvei; nosūtīs maizes izstrādājumus uz rajona veikaliem, nodrošinās precīzāku ekspedīcijas darbu; uzstādīs nepieciešamās ventilācijas ierīces; noorganizēs halātu mazgāšanu un čību uzsniegšanu.

Vai sasāpējušos jautājumus nebija iespējams atrisināt jau agrāk? Bija gan iespējams, tikai pietrūka centības un godprātības. Tā vietā, lai pārkārtotos paši, šie neizdarīgie ļaudis gaidīja nezin kādus debesu brīnumus.

Turpmāk ceptuves kolektīvu gaida rūpju pilnas dienas: vajadzēs gan uzlabot maizes kvalitāti, gan palielināt tās ražošanas apjomus. Janvāra un februāra plānus Aglonas maizes ceptuve nav izpildījusi. Vainīgie? Tie, kuri bezatbildīgi veica uzticētos pienākumus, konkrēti — mīklas mīcītāji un kurinātāji. Tagad jautājuma nostādne jābūt citādai: dzērāji un dienaszagļi vai nu stingri jāstoda, vai jāšķiras no viņiem vispār. Katrā mājā taču šodien jābūt pietiekami teicamas kvalitātes maizei.

Pēc diviem mēnešiem Aglonas maizes ceptuvē tiks izdarīta pārbaude, kuras mērķis — pārliecināties, kā norit pārkārtošanās.

Maizes izstrādājumu ražošanas palielināšana, bet jo sevišķi — to kvalitātes paaugstināšana problēma ir vairāk nekā aktuāla. Par to runājam gadiem ilgi, taču maz tiek darīts praktiski, lai to atrisinātu. Cik ilgi tā turpināsies? Atbildi uz jautājumu gaida visi rajona iedzīvotāji.

Z. BURĪJS

SKOLU DZIVE

Kā stiprināt ģimeni?

Sarežģītā audzināšanas procesā pedagogiem aizvien vairāk ir nepieciešams vecāku atbalsts. Tikai tad, ja vecāki kļūst mūsu sabiedrotie, mēs spējam sekmīgi veikt savus uzdevumus. Tāpēc mēs, Galēnu astorgadīgās skolas skolotāji, savu darbu orientējam ne tikai uz skolēniem, bet arī uz vecākiem. Viena no tradicionālajām un arī visvairāk iecienītajām šī darba formām ir vecāku konferences. Tās notiek divreiz gadā. Oktobra konference bija veltīta valodai, bet 14. martā notikūšās konferences devīze bija A. Makarenko vārdi: «Pareiza bērnu audzināšana — tās ir vecāku laimīgas vecumdienas, nepareiza — bēdas un asaras».

Šī kopā saiešana bija veltīta pārrunām par ģimenes tradīciju organizēšanu un izkopšanu. Pasreizējā periodā, kad mūsu republikā ir tik liels šķirto laulību skaits, ģimenes stiprināšana un saglabāšana ir sevišķi aktuāla. Ģimenes pavārds nedrīkst izdzist. Un milzīga ir tradīciju nozīme ģimenes kopības sajūtas uzturēšanā. Daudz ierosmju par ģimenes tradīcijām un to tikumiskās audzināšanas iespējām vecākiem, skolotājiem un 7., 8. klašu audzēkņiem sniedza rajona civilstāvokļa aktu reģistrācijas nodaļas vadītāja A. Loginova.

Interesanta bija tā konferences daļa, kurā brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības rajona padomes sekretāre J. Eiduka stāstīja, kā praktiski rīkot ģimeņu svētkus, kas veltīti, sākot ar bērna nākšanu pasaulē līdz pat cilvēka mūža rietu pusē. Par to, kāda ģimenes tradīcijas ir nozīme mūzikai, runāja mūzikas skolotāja A. Mortukāne.

Tomēr vislielākā konferences dalībnieku uzmanība tika veltīta tam, kā ģimenes svētkus organizēt apstākļos, kad pieteikta nesaudzīga cīņa alkoholam, kā kiāt galdu, kā sagādāt ciemiņiem patīkamus mirklus, kā celt vecāku un vecvecāku autoritāti, kā organizēt rotajas. Taču dzirdēt nebūt nav tas, kas redzēt. Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu darbinieces demonstrēja svētku galdu klāšanu un kokteiļu pagatavošanu. Par notikumu izvēršanos kokteiļu degustēšana, taču vēl lielāku interesi radīja to pagatavošanas receptes. Tās, kā arī ieteikumi dažādu svētku galda klāšanai nonāca katra konferences dalībnieka piezīmju grāmatiņā. Dziedāja skolēnu vokālie ansambļi, tie vecāki, kuri audzināja labus bērnus, saņēma skolas pateicības.

M. BINDUKA,
Galēnu astorgadīgās skolas skolotāja

«Tētis, māmiņa, brālītis un es — visi mēs slēpojam.»
J. ZANDES foto

Mērķis — estētiskā audzināšana

Preiļu bērnu mūzikas skolā rīt jau 23. mācību gads. Patlaban te ar 150 audzēkņiem, no kuriem 29 ir sagatavošanas klasē, strādā 16 pedagogi. Mācām četras specialitātes — klavieru, vijoliņu, pušamo un tautas instrumentu spēles. Skolas galvenais uzdevums ir veidot bērnos muzikālās iemaņas, attīstīt muzikālo dzirdi, izpratni par mūziku, tās likumsakarībām. Reizē ar to kaut nelielai Preiļu un tuvējo skolu bērnu daļai iemācīt instrumentu spēli, veicot vienu daļu no estētiskās audzināšanas. Diemžēl telpu trūkuma un neatbilstības dēļ nevaram uzņemt visus, kas skolā vēlas mācīties.

Pastāvēšanas laikā mūsu skolu no 525 uzņemtajiem ir beiguši 105 audzēkņi. Tātad caurmērā tikai 20 procenti iztur mācības līdz galam. Pēdējos gados šis procents ir lielāks. Tas, protams, nenozīmē, ka mācīties ir neiespējami. Vienīgi — daudzi jau pie pirmajām grūtībām nevēlas pārvārtēt savu inertumu un papūlīties.

Valrāki mūsu skolas bijušie

audzēkņi iestājušies mūzikas vidusskolā, absolvējuši to un mācās augstākajā mācību iestādē, apvienojot mācības ar darbu mūzikas skolā vai strādājot par dziedāšanas skolotājiem. Ir arī tādi, kuri, beiguši mūsu skolu, turpmāk dzīvē nav tieši saistīti ar mūziku, tomēr visi ir pateicīgi, ka apguvuši kaut vai pašus pamatus kāda instrumenta spēlē. Mūzikas zināšanas viņiem nekad nav par traucēkli. Tieši otrādi, tie, kas savā laikā nav izturējuši lielāku slodzi un nenoveidojuši darbu līdz galam, paēstī nožēlo.

Bērnu mūzikas skolā neiegūst profesiju, bet daļa spējīgāko audzēkņu tiek virzīti uz tālākām mācībām mūzikas vidusskolās. Šim nolūkam ik gadus notiek zonālie audzēkņu konkursi visās specialitātēs starp septiņām bērnu mūzikas skolām. Nesen šāda spēju pārbaude notika pušamo instrumentu specialitātē. Konkurssā visi četri mūsu skolas pārstāvji ieguva godalgotas vietas: Einārs Grauzs, Fredis Bergmanis, Andrejs Maksimovs — otrās vietas, Daina Viškere —

trešo vietu. Ja ņem vērā, ka pirmās vietas netika piešķirtas, tad rezultāti ir labi. Tas, protams, ir pušamo instrumentu nodaļas pedagogs R. Viškera un Z. Gulbja nopelns. R. Viškēris saņēma arī diplomu par labu darbu, jo visi otrās vietas ieguvēji ir viņa audzēkņi.

Līdz mācību gada beigām līdzīgi konkursi notiks arī klavieru un akordeonu specialitātēs, kā arī teorētiskajos priekšmetos. Patlaban rit sprāgs darbs ar pedagogu V. Daugules, N. Belkovas un L. Grauzes audzēkņiem.

Mūzika, tāpat kā jebkura cita māksla, prasa milzīgu un pacietīgu darbu, un tikai tie, kuri ik dienas apzinīgi ar to nodarbojas, gūst jūtamus rezultātus. Ar labu vārdu jāuzteic klavieru nodaļas audzēkņi Vineta Blaževica, Inga Laisa, Alla un Larisa Leonovas, Gaļina Muraško un vairāki citi. Vijoles klasē apzinīgākie ir Dace Abricka, Ingūna Butkeviča, Gaļina Ivanova, labākie akordeonisti — Dagnija Greiža, Liāna Haritonova, Viktors Jakimovs. Jāatzīst, ka mūsu veiksmīgs darbs iespējams tikai ar vecāku atbalstu.

Mācības — tā ir mūsu ikdiena. Svētki ir uzstāšanās koncertos Preiļos, kā arī rajonā. Tradicionāli ir skolas koncerti ik gadus 8. martā. Nu jau sestā gadu gatavojamies kopīgam koncertam ar Līvānu bērnu mūzikas skolu.

Mūsu vēlēšanās, lai vecāki mūzikas skolā iegrieztos biežāk, paklausītos savu bērnu spēlē, arī svētkos aizietu paskatīties, kā viņi uzstājas uz skatuves. Tas būtu stimulējis gan pašu bērnu, gan citu skolas audzēkņu labākām mācībām.

S. OSA,

Preiļu bērnu mūzikas skolas direktore

Pie klavierēm — Ilze Geida un pedagoge Dace Kristapaite.

Pušamo instrumentu nodaļas pedagogs Roberts Viškēris (no kreisās) ar godalgotas vietas ieguvēju zonu Eināru Grauzu. Pie klavierēm — pedagogs Raitis Raibals.

J. SILICKA foto

Laimas Sondores vadībā vijolspēli apgūst Dace Abricka.

Bibliotēka piedāvā

V. Karajuna grāmatā «GROTAIS KAPUMS» risināta saruna par LPSR agrārūnietiskā kompleksa būtību, struktūru, tapšanas vēsturi un attīstības perspektīvām, kā arī aplūkotas agrārūnietiskā kompleksa pašreizējām attīstības posmam aktuālas problēmas — nepieciešamība pārvarēt starpresoru sašķelētību, īstenot vienotu plānošanas un vadības principu.

LPSR Nopelniem bagātais lauksaimniecības darbinieks, Ilqqadēlais Ogres rajona kolhoza «Kopdarbs» priekšsēdētājs P. Lūliks savā autobiogrāfiskajā atskatā «VISI LIELI, VISI VEJĀ» stāsta par sociālistiskiem pārkārtojumiem Latvijas laukos. Stāstījums aizsākas ar 1940. gada notikumu aprakstu un ietiecas mūsdienās.

Zurnāliste N. Nidre savā grāmatā «IEPAZĪT, LAI IEMĪLETU» runā par darbāudzīnāšanu un profesionālo orientāciju mūsu republikas vispārizglītošajās un profesionālī tehniskajās vidusskolās. Grāmatā atspoguļota ģimenes, bērnudārza, skolas, starpaskolu mācību un ražošanas kombināta darba pieredze un problēmas, stāstīts par to, ko dara darbāudzīnātāji, lai veidotu lietpratīgu, darbu mīlošu un strādāt protošu jauno paaudzi.

Izdevniecība «Zinātne» laidusi klajā pirmo jaunatnes sērijas «Zaļais stārs» grāmatu — «KĀ PĒCIS BEISIKĀNS MAĪJU SAPRĀTĪNU PROGRAMMET MĀCĪJA». Tās autors B. Martužāns saistošā formā izklāsta programēšanas pamatjēdzienus un dod lasītājam priekšstatu par galvenajām ESM lietošanas jomām.

Baģātīgu faktu materiālu atradīstiet grāmatā «PIE PASAULES PUTNĒM», kuras autors ir Z. Spuris. Grāmatā iznākusi sērija «Stāsti par dabu». Lasītāji gūs pietiekami plašas un izsmeļošas zināšanas par putniem un varēs salīdzināt, kāda izskatās mūsu republikas un Padomju Savienības putnu fauna uz pasaules putnu faunas fona.

Krājumā «UN PUTNA CEĻŠ SPĪD LEMESĪ» apkopoti apraksti par Ļeņina komjaunatnes prēmijas laureātiem literatūrā, mākslā, žurnālistikā un arhitektūrā, zinātnē, tehnikā un ražošanā. Krājumu papildina rādītājs, kurā minēti visi cilvēki un kolektīvi, kam mūs republikā piešķirta šī prēmija.

Tiem, kuri lasa mūsu republikas literāros preses izdevumus, nav svešs Rudītes Kalpiņas vārds. Jaunā prozaiķe nodod lasītāju vērtējumam loti savdabīgu stāstu krājumu, kurš saucas «SMARZAS MĪLOTAJAI MEITENEI». Tajā autore stāsta par saviem vienaudžiem. Aiz «trumjiem» jauniešu apziņā labi saskatāma arī vecākās paaudzes vaina — vienaldzība, cinisms, aplama dzīves vērtību izpratne.

Latviešu lasītāji ir iemīļojuši arī V. Kallaka darbus, jo viņš runā par aktuāliem dzīves norisēm un problēmām. Jaunais stāstu krājums «VISU ROZU ROZE» vēsti par cilvēku sevī un cilvēku pasaulē, par atbildību, risinot sodienas problēmas, un par atbildību nākotnes

priekšā. Tā ir liela vēriena proza — neparasti skarba un reļzē skaista, dziļi filozofiska un mūsdienīgi aktuāla.

Ipatnēja dvēseles siltuma caurskāvēta ir M. Kalndruvas stāstu grāmatā «ATVASARAS GAISMĀ». Patikamā, sulīgā, bagātā valoda, latviskie, kurzemnieciski smagnējie tēli piesaista un atveidz dzīves steigas pārņemto lasītāju. Krājumā apkopoti četri agrākajos gados rakstītie stāsti.

A. Strausa stāstu krājums «DEBESIS PĀR MĀJĀM» ir pēdējā viņa paša sakārtotā grāmata. To lasot, jūs sastapsities ar interesantiem, savdabīgiem raksturiem, neparastām, bieži vien mazliet komiskām sadzīves situācijām. Stāstu sižetu lielākoties veido intriģošā un nesadomāta notikumu secība.

A. Skallja rakstības maniere ir tik oriģināla un neatkārtojama, ka to atceras vislielā humora un satīras cienītāji. Piedāvājam pazīstamā latviešu humorista jauno krājumu «KILMEĻA PRĀTS». Autora smaids ir labestīgs. Pasmaidiet arī jūs!

J. Gerasimova daiļrade ir daudzpusīga. Viņa darbu galvenie varoņi ir dažādu profesiju pārstāvji. Rakstniekam sveša nav arī kara tēma. J. Gerasimovs prot pievērst lasītāja uzmanību arī mūsu laika biedru rakstura jaunajām skautnēm. Jaunā domāšanas veida ipatnībām. Ar interesi izlasīsiet viņa romānu «UZ NEIESPĒJAMA ROBEŽĀS». Darbā skarto lautiņu loks ir daudzpusīgs: ražošanas problēmas kara un miera laikā, dzīve laukos pēc kara, personības kults, cilvēka īstais acinājums, mīlestība, vecāku un bērnu attiecības.

Sērijā «Jaunības bibliotēka» iepazīsities ar brāļu A. un B. Strugacku fantastisko stāstu krājumu «NENORUNĀTAS TIKŠANĀS». Grāmata ievietoti trīs stāsti, kas raksturo brāļu Strugacku daiļrades attīstības trīs posmus. Stāsts «Svešās planētas sūtni» ir tipisks piedzīvojumu fantastikas paraugs. Tajā aprakstīts kāda arheoloģa lidojums kosmosā ar «Klīstošo holandieci». «Mazajā cilvēkbērnā» stāstīts par Zemes cilvēku sastapšanos ar citas civilizācijas pārvēidotu būtni.

Mazliet rudenīgas noskaņas caurvij angļu rakstnieces Barbaras Pimmas romānu «RUDENS KVARTETS». Tas iznācis sērijā «Arzemiņu romāns». Autore stāsta par četriem vientuļiem, mūža novakariem saņēmušiem cilvēkiem. Viņa prot vārgi leļūkoties šo vientuļnieku ikdieniskajos priekos un bēdās, parādīt viņu dzīves šaurību. Romāna darbība noris mūsdienās, septiņdesmito gadu Londonā. B. Pimā ļoti atklāti runā par daudzliem kapitālistiskās sabiedrības sasāpējumiem un neatrisinātiem jautājumiem.

DS. STUPANE,

rajona centrālās bibliotēkas bibliogrāfe

Atturība — dzīves norma

Rūpals bez „patenta“ un kas no tā iznāca

Cīņa pret alkoholismu un kandžas tēcināšanu notiek visas valsts un visas sabiedrības līmenī. Esam patiesi ieinteresēti, lai pēc iespējas ātrāk tiktu izskausts šis netikums. Ar dziļu izpratni un principialitāti, augstā līmenī jautājumus tiek risināts arī agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» Preiļu siera rūpnīcā. Administrācija un sabiedriskās organizācijas dara visu, lai uzņēmumā nebūtu zūpu un alkoholiķu.

Taču ne jau vienmēr viss izdodas tā, kā mēs to vēlamies. Ne visi ir sapratuši un iekļuvušie svarīgajā un valstiski nozīmīgajā darbā. Viens otrs vēl domā, ka var pa vecam gan dzert un dziedāt, gan darbā ierasties alkohola reibuma stāvoklī. Te nu ir gluži vietā pieminēt agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» Preiļu siera rūpnīcas strādnieka Juriļa Leščova attieksmi pret alkoholu un kandžas izgatavošanu.

1961. gadā dzimušajam Juriļam Leščovam grādīgie dzērieni garšoja. Par to liecina arī tas apstāklis, ka šī gada 10. februārī viņš darbā ieradās iedzēris. Paņēma līdzī pudeli ar kandžu. «Konspirācijas» nolūkā to atdeva 1965. gadā dzimušajam Sergejam Kuzņecovam, kurš pudeli paslēpa zem mēteļa. (Starp citu, arī Sergejs jutās pagāirains.)

Ne velti tautā saka, ka nelai me nenāk brēkdama. Par to, ka Leščovs ir ieradies piedzēries, kļuva zināms siera rūpnīcas administrācijai. Reakcija bija asa un rīcība operatīva. Uz Leščova darba vietu devās rūpnīcas galvenais inženieris Martinovs un galvenais mehāniķis Zarkovs, lai, kā saka, izpētītu Leščova un Kuzņecova «veselības stāvokli». Bet tieši šinī laikā uzbruka nelai me — pudele ar kandžu izkrita no slēptuves.

Sākās skaidrošanās. Leščova dzīves vietā tika atrasts vairāk nekā litrs grādīgā dzēriena, kas ar dažādu sadzīves un virtuves trauku palīdzību bija izgatavots 3. februārī. Par to vainīgais tika saukts pie kriminālatbildī-

bas un nodots tiesai. Nācās šķirties no 300 rubļiem. Un tas viss — par nelegālās grādīgo dzērienu «fabrikas» ierīkošanu savās mājās un nodarbošanos ar rūpulu bez «patenta».

Agrofirma «Krasnij Oktjabrj» komjaunatnes pirmorganizācija un sabiedriskās organizācijas daudz darījušas, lai izskaustu zūpību. Taču gadījums ar Leščovu un Kuzņecovu tikai lieku reizē atgādina, ka audzināšanā nedrīkst būt atslābuma (it īpaši jaunatnes vidū). Leščovs ir VLKJS biedrs, un viņa atrašanās darbā dzērumā ir ārkārtējs gadījums, kas nopietni un dziļi analizējams.

Arī 1923. gadā dzimušajai Agafijai Radionovai ik pa reizei ievajadzējās grādīgo dzērienu. Sajā nolūkā viņa savās mājās Līvānos, Tautas ielā 16 glabāja kandžas aparātu. Pagājušajā gadā vien viņa pašas vajadzībām brūvēja dzeramo trīs reizes. Par aparātu glabāšanu un kandžas tēcināšanu Radionova tika saukta pie kriminālatbildības un nodota tiesai. Nācās šķirties no 100 rubļiem.

Radionova ir 21. pārvietojamās mehānizētās kolonnas strādniece. Tajā pat organizācijā par šoferi un atslēdznieku strādā 1959. gadā dzimušais Vladimirs Denisovs. Šī gada 5. martā ap pulksten 21.30 viņš no savas iebriekšējās dzīves vietas Preiļos, Lauku ielā 1, uz jauno dzīves vietu Tirdzniecības ielā ar raģaviņām vilka maisā ieliktu kandžas aparātu. Nepaveicās. Uz Valmieras ielas Denisovs ar visu kravu tika aizturēts.

Denisovs ir komjaunietis. Šis apstāklis norāda, ka Preiļu 21. pārvietojamās mehānizētās kolonnas administrācijai un sabiedriskajām organizācijām jāpastiprina cīņa pret zūpību ne tikai darba vietā un laikā, bet arī sadzīvē.

A. LOGINS,

Preiļu rajona prokurora palīgs, tieslietu padomnieks

Kad pūpoli veras...

Aprīlī, kad pūpoli zied, atzīmējam Mākslas dienas. Arī šodag iestāžu un uzņēmumu, kultūras iestāžu zāles kļūs par izstāžu zālēm un pulcinās mākslas draugus.

Starp daudzajām izstādēm, kuras priecēs apmeklētājus, visvairāk gaidītas un kuplāk apmeklētas ir keramikas izstādes. Līdzās Polikarpa Cernavskā, Ušpeļu dzimtas un citiem vārdiem ieskanas jauni. Arī Aleksandrs Caics, sievastēva Polikarpa Cernavskā mudināts, kļuvis par vienu no novada keramikas tradīciju turpinātājiem.

Polikarpa Cernavskā darbnīca Talsu ielā, tā teikt, ir Aleksandra otrais mājās. Šeit tapuši simti darbu. Sākumā vecmeistara P. Cernavskā vadībā, bet tagad jaunais keramiķis strādā patstāvīgi.

Mākslas dienu priekšvakarā apmeklējām darbnīcu un lūdzām Aleksandru Caicu pastāstīt par to, kas viņa radošajā biogrāfijā noticis pēdējā gadā. Aleksandrs Caics saka:

— Strādāju ražošanas apvienībā «Dallrade». Ik mēnesī tur nododu apmēram simts darbus: dekoratīvos šķīvjus, vāzes, svečturus un citus keramikas izstrādājumus. Esmu A. Paulāna Rēzeknes lietišķās mākslas studijas biedrs. Šo studiju vada Antons Kūkojs. Par vislaimīgāko dienu uzskatu pērnā gada 13. decembri. Todien man piešķīra tautas dailamata meistara nosaukumu. Un tas jau uzliek zināmus pienākumus un atbildību.

Pašlaik gatavoju un atlasu darbus Mākslas dienu izstādēm. Daļa darbu aizceļos uz Rēzekni, kur pārstāvēta lietišķās mākslas studijas biedru jaunrade. Nelielu pārskatu par savu radošo darbību sniegs Rudzētu puses laudim. Tur būs eksponēti dekora-

tīvie šķīvji, vāzes, daži svečturi, servīzes.

Paredzams, ka darbi, kuri izstādīti Rēzeknē, vēlāk būs skatāmi Liepājā un Lietuvā, bet oktobrī — Maskavā.

Aleksandra Caica keramika iziet tautā. Un, protams, nevaru nepajautāt viņam, vai nav nobriedusi doma keramikas draugus iepriecināt ar personālo izstādi?

Keramiķis šādu ideju lolo. Lai izstāde taptu, jāstrādā daudz, jāizkopj savs rokraksts, savs stils. Vajadzīgi vismaz divi, trīs radoša un ļoti pacietīga darba gadi.

Sodien Polikarpa Cernavskā darbnīcā dūc virpa, smaržo māls, darbnīcas plauksts zaigo pavasarī — vāzes, svečturi, dekoratīvie šķīvji, kuru glazūras mālējumu dzeltenumā un piebriedušu bērzu pumpuru brūnumā. Aleksandra Caica radošā biogrāfija tikai iesākas.

Un tomēr neierasti, ka darbnīcā nesastop Polikarpu Cernavski — allaž darbīgu, pretimnākošu, sirsnīgu un ar rūpēm par jauno keramiķu skološanu un tautā izvadīšanu. Soziem mākslinieks ļāvis patstāvību jaunajiem un līdz pavasarim atpūšoties. Taču arī mājās viņš nešķiras no savas mūža mīlestības — keramikas. Darbnīcā viena pēc otras rindojas māla figūrīņas, gaidot savu kārtu apdedzināšanai. Par šiem mākslinieka darbiem īpaši priecīgi būs mazie preiļieši.

Darbi Mākslas dienu izstādei, kas notiks rajona sadzīves pakalpojumu kombināta zālē, atlasīti. Patlaban jau atkal iedūšies virpa arī zem Polikarpa Cernavskā rokām.

A. ILJINA

ATTEĻA: keramiķis A. Caics.

J. SILICKA foto

Kā pārziemo sējumi?

Šī ziema ievērojami atšķiras no iepriekšējām. Decembra pirmā puse bija silta, lietaina. Termometra stabiņš pacēlās līdz plus 9 grādiem. Janvāris toties bija neparasti auksts. Pirmās dekādes beigās un otrās dekādes sākumā gaisa temperatūra pazeminājās pat līdz —34 grādiem, bet vīrs sniega pat līdz —38 grādiem. Arī mēneša vidējā temperatūra bija desmit grādus zemāka par normu. Tik auksts janvāris pēdējo piecpadsmit gadu laikā pie mums nebija novērots. Gaisa negatīvo temperatūru summa 31. Janvārī bija 740 grādi, kas par 355 grādiem pārsniedz normu.

Arī februāra laika apstākļi nebija īsti raksturīgi ziemas bargākajam mēnesim: pirmā dekāde bija par trim, bet otrā dekāde — par pieciem grādiem siltāka nekā parasti. Sniega segas biezums ziemas beigās sasniedza 35 centimetrus (tas ir divreiz vairāk nekā norma), bet augšnes sasuluma slānis — pat 47 centimetrus. Auģu cerosāšanas mezglu līmenī minimālā temperatūra svārstījās no —2 līdz —9 grādiem.

Februāra lielāko daļu ziemājiem nācis izturēt paaugstinātas temperatūras režīmā, kas samazināja auģu ziemcietību.

Februāra beigās un marta sākumā Rēzeknes, Ludzas un Preiļu rajona vienpadsmit saimniecībās pārbaudījām ziemāju stāvokli. Atauzēto kultūru rezultāti liecina, ka 89 procentiem apsekojamo ziemas rudzītu 93 procentiem apsekojamo ziemas kviešu platību auģu izretinājums netika atklāts vai arī tas nepārsniedza parasto. Paģājušā gada februāra beigās ziemāju stāvoklis bija sliktāks.

Ābolīna sējumi pārziemo labi. Auģu koku pārbaudes rezultāti nav tik apmierinoši. Iļģu zemo temperatūru iedarbība izsauca lapu un ziedu pumpuru bojājumus 14 līdz 20 procentu apmērā.

L. STRODE,

Rēzeknes meteoroloģiskās stacijas agrometeoroloģe

Pēc ražena darba — pilnvērtīgu atpūtu!

Sauls sniegtā veselības doza

Aizvien dāsnāk pavasara saule dāvā mums savu gaismu un siltumu. Jo dienas, jo vairāk gaisā jūt pavasari.

Jaunaglonas iedzīvotājiem par īstu veselības, možuma un teicama noskaņojuma dienu kļuva 15. marts. Tajā svētdienā šeit pavadīja ziemu un sagaidīja pavasari.

Svētki notika uzkalnā blakus Jaunaglonas ciematam. Ap pulksten 12.00 šeit bija sapulcējies jau krievi daudz svētku dalībnieku: gan pieaugušie, gan bērni, arī profesionāli tehniskās vidusskolas audzēkņi.

Ceļā uz notikuma vietu visi svētku dalībnieki sastapa Salatēti un grezno, svētdienīgo Pavasari.

Labā vēlējums visiem klātesošajiem teica Jaunaglonas 58. PTV direktors N. Leonovs un arodbiedrības komitejas priekšsēdētāja I. Krasina.

Tiek apkopoti pirmā konkursa — makšķernieku sacensības — rezultāti. Jau kopš agra rīta cītīgi makšķernieki atradušies uz ezera, un tagad veiksmīgākie no viņiem saņem balvas. Paredzētas balvas gan par pašu lielāko lo-

mu, gan par pirmo noķerto zivi, gan arī par vislielāko un pat par vismazāko zivteli.

Par vairāku konkursu uzvarētāju vienlaikus kļuva Jaunaglonas 58. PTV celtnieku brigādes loceklis Vladimirs Tarasovs. Balvas saņēma arī šoferis O. Madelāns un 58. PTV direktora vietnieks A. Bleidelis. Sajā nebūt ne vieglajā konkursā piedalījās arī viena sieviešu kārtas pārstāve — autovadītāja Z. Plinta. Viņai tika pasniegta īpaša balva — salds kārumus.

Pēc tam klātesošie tika aicināti piedalīties visdažādākajos konkursos — gan komandu, gan individuālajā vērtējumā. Tā jāmin gan vizināšanās no kalna ar ragutiņām vai ar polietilēna maisiem, gan slēpošanas sacensības, gan vingrinājumi ar svaru bumbām, gan braukšana ar sacīkšu motocikliem.

Daudzu konkursu aktīvākie dalībnieki bija bērni. Visjaunākajam sacensību dalībniekam Mārim Kusinam ir tikai divarpus gadi. Taču viņš nebaidījās kopā ar tēti sēsties uz polietilēna maisa un braukt lejā pa samērā stāvu kalna nogāzi.

Sevišķu prieku bērniem sagādāja vizināšanās ar zirgu. Bez tam — gan ragavas, gan paši zirgi bija īpaši uzposti un izrotāti par godu šim priecīgajam notikumam.

Sādā svētku reizē, protams, neiztika arī bez karstas tējas un pankūkām, kas, pusdienojot zem kļājas debess, visiem šķīta īpaši garšīgas.

Līdz pat vakaram nerimstoši skanēja smieklī, joki, mūzika. Sajos svētkos nebija neviena skatītāja, jo visi bija to dalībnieki. Atpūta svaigā gaisā tiešām bija lieliska, un dienas beigās daudz entuziastu vaigus jau rotāja veselīgs iedegums.

No sirds gribas pateikties šo svētku rīkotājiem, kuri pielika daudz pūļu, lai mēs varētu tik interesanti un jauki pavadīt savu brīvo dienu.

S. POPLAVSKA,

Jaunaglonas 58. PTV pasniedzēja

Redaktora v. P. PIZELIS

VIETEJO RADIORAIĪJUMU PROGRAMMA

26. martā plkst. 12.40

◆ Informācija.

◆ Arodbiedrību dzīves novītes.

◆ No cikla «Likums un morāle». Pie mikrofona — rajona prokurora palīgs, tieslietu padomnieks A. Logins.

◆ Mūsu brīvais laiks (par interešu klubiem).

TV Viļņa

27. marts. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Estrādes koncerts. 10.00 — TV — skolēniem. 10.30 — Mākslas filmas «Kapteins Tenkešs» 7. un 8. sērija. 11.25 un 18.00 — Ziņas. 18.15 — Spēle A. Jonuss. 18.30 — TV — skolēniem. 19.00 — Čiņa par atturību — cīņa par veselīgu dzīvesveidu. 20.00 — «Panorāma». 20.40 — «Labu nakti, mazuli!». 21.00 — «Laiks». 21.40 — Starptautiskajā teātra dienā. 22.55 — Ziņas. 23.10 — Aicinājums uz deju. 23.45 — Mākslas filma «Salauztais pakavs».

28. marts. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Rīta vingrošana. 10.00 — Paātrinājuma rezerve: zinātniski tehniskais progress. Populārinātiska filma. 10.20 — TV — skolēniem. Mācieties runāt angļu valodā. 10.50 — Sirds un asinsvadu saglāšanu diagnostika un kirurģiskā ārstēšana. 11.20 — Koncertfilma. 12.00 — Nedēļas panorāma (krievu val.). 12.30 — TV uzvedums «Vecās ielas pasakas». 13.15 — Džeza mūzika. 14.05 — Inženieru klubs. 14.55 — Dokumentālā filma «Mihails Solohovs». 15.45 — Jaunatne. Tava profesija. 16.40 — Koncerts. 17.15 — Produkcija — valsts pieņemšanai. 17.35 — Ziņas. 17.50 — Spēle J. Bjalobžeskijs (klavieres). 18.20 — Lietuvas PSR Tautas skatuves mākslinieces R. Stalūnaites poētiskais monologs. 18.45 — Tikšanās ar PSRS Tautas skatuves mākslinieku, komponistu R. Paulu. 20.00 — «Panorāma». 20.40 — «Labu nakti, mazuli!». 21.00 — «Laiks». 21.40 — PSRS čempionāts basketbolā vīriešiem. «Stabja» (Viļņa) — ASK (Almaata). 22.50 — Ziņas. 23.05 — Deju ritmā. 23.55 — Mākslas filma «Nopratināšana».

29. marts. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Rīta vingrošana bērniem. 10.00 — Multiplikācijas filma «Kastanka». 10.35 — TV — skolēniem. 11.05 — Nedēļas atbalss. 11.40 — Pa ģimenes žurnāla labusēm. 12.25 — Dzied Lietuvas PSR Tautas skatuves māksliniece B. Almonaitite. 13.00 — Karolīnsma attieksme pret pasauli. 13.30 — 2. Vis-savienības tautas dailrādes festivāls. 14.45 — PSRS čempionāts basketbolā vīriešiem. «Stabja» (Viļņa) — ASK (Almaata). 15.55 — Aerorūpnieciskais komplekss: darbi un cilvēki. Saimnieciskais aprēķins jaunajos saimniecības apstākļos. 17.00 — PSRS čempionāts futbolā. «Zalgiris» (Viļņa) — «Sahtior» (Donecka). Pārtraukumā — ziņas. 18.50 — Literatūra un dzīve. 20.00 — «Panorāma». 20.40 — «Labu nakti, mazuli!». 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma «Vasara beidzas rudenī». 23.05 — Ziņas.

UZ AUKSTUMA REĶINA?

Lūk, daži vienkārši papēmieni, kā pagarināt ledusskapja mūžu un ietaupīt elektrību:

- ◆ neturiet durtnas ilgi atvērtas;
- ◆ pirms produktu ievietošanas ledusskapī atdesējiet tos līdz istabas temperatūrai;
- ◆ produktus glabājiet slēgtos traukos;
- ◆ produkti ledusskapī jāizvieto tā, lai netiktu traucēta aukstā gaisa cirkulācija;
- ◆ periodiski atļaidiniet ledusskapi, lai ledus kārtiņa nepārsniedz 5 — 10 mm;
- ◆ sekojiet, lai ledusskapja durtnas vienmēr būtu blīvi noslēgtas;
- ◆ ledusskapi novietojiet tālāk no plīts un apkures baterijām.

Uzņēmums «Enerģokontrole»
Latvijas reklāmas aģentūra

LIVĀNU STIKLA FABRIKAI

pastāvīgam darbam vajadzīgi:
stikla formēšanas mašīnu mašīnisti (vidējā izpeļņa 220 — 260 rbl.),
transportstrādnieki (160 — 200 rbl.),
kontrolieri (140 — 200 rbl.),
nesējas licējas (150 — 170 rbl.),
stikla masas sagatavotāji (200 — 240 rbl.),
stikla burku izgatavotāji (170 — 200 rbl.),
apdarinātāji (250 — 330 rbl.),
slīpētāji (200 — 250 rbl.),
inženieri mehāniķi (170 rbl.),
inženieris enerģētiķis (180 rbl.),
inženieris normu tehnoloģis (140 rbl.),
stikla pūtēju mācekļi (75 — 120 rbl. stipendija plus maksa par derīgo produkciju).

Stikla pūtēja profesiju iespējams apgūt 3 mēnešu laikā pieredzējušu instruktoru un darba-dzinātāju vadībā. Pārējo profesiju mācekļus darbaudzinātāji un meistari apmāca ražošanas procesā.

Skaisti mani pavadiet. Cieti vārtus aizveriet. Ne mūžam neatnākšu Jūsu vārtus vīrināt. (T. dz.)

Esam kopā ar Vladimīru Ivanovu, TĒVU pēdējā gaitā pavadot. Preiļu siera rūpniecības kolektīvs

Tā ir māte — tik skaidra kā diena,
Mīlas gaisma, pār mūžiem kas kvēl.

Tā ir māte, kas katram ir viena,
Kuras kapsētā isti kļūst žēl.

(A. Balodis)

Kad apkļususi MĀTES balss,
esam kopā ar Jāni Jāzepa d.
Stikānu viņa lielajās bēdās.

M. Gorkija kolhoza arodkomiteja

Drīz pavasars, un pakalnos plauks bērzi,
Un maigas, zaļas lapas satrauks vējš.

Tu saulei savas acis nepavērsi,
Kaut mīlas balss tevī sauks uī sauks.

(P. Sils)

Kad uz PAULINAS STIKĀNES kapa gulst pēdējie ziedi,
skumju brīdī esam kopā ar viņas piederīgajiem.

M. Gorkija kolhoza valde

Tu, mīļā māt, nu projām aizej klusi
Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk,

Cik daudz no savas sirds tu dāvājusi,

Kas mīlestību šo gan vārdos izteikt var.

(A. Grigulis)

Izsakām līdzjūtību Antonam Trūpam, MĀTĪ kapu kalnā guldot.

Sovhoza «Rudzāti» administrācija un arodkomiteja

Laikraksts «Lenina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета. Преильского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. Г. Преиля, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1. TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstulju nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 22203, fotokorespondents — 21985, grāmatvedība, uzzinas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 727 eks. (latv. val. 9 807 eks., krievu val. 3 920 eks.).

1. nos. iespiedoksne. Ofsetiespiedums. Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecībā, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400 Daugavpilī, Valkas ielā 1. Indekss 68169. Pās. 456.